

## BSO Legmeer



Adres Locatie  
Randhoornweg 37  
1422WX Uithoorn  
0297-565252

Adres Kinderopvang Solidoe  
Zwarteweg 103  
1431 VK Aalsmeer  
Tel. 0297-729710  
[www.Solidoe.nl](http://www.Solidoe.nl)

# Solidoe in de praktijk

## Inhoud

Solidoe in de praktijk .....	3
Accommodatie en inrichting .....	4
Openingstijden .....	4
Omvang .....	4
Medewerker in opleiding .....	7
3 uursregeling bij de Legmeer .....	7
Achterwacht .....	8
<b>De pedagogiek van Solidoe BSO Legmeer .....</b>	<b>8</b>
1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden .....	8
Je mag er zijn bij BSO Legmeer .....	8
<b>Overdracht</b> .....	<b>9</b>
2. Ontdekken: ontwikkelen van de persoonlijkheid .....	11
Ontdekken bij BSO de Legmeer .....	11
<b>Buiten spelen</b> .....	<b>12</b>
<b>Vakantie en uitstapjes</b> .....	<b>13</b>
3. Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties .....	14
Met elkaar bij BSO Legmeer .....	14
4. In de wereld: omgaan met normen en waarden .....	15
In de wereld bij BSO Legmeer .....	15
<b>Bijlage; locatie specifieke huisregels BSO Legmeer</b> .....	<b>15</b>

# Solidoe in de praktijk

## Solidoe in de praktijk

We hebben onze pedagogische visie vertaald naar twee plannen; Algemene Pedagogiek, deze geldt voor alle locaties en is te vinden op de [Solidoe website](#). In het werkplan: Solidoe in de praktijk, dat u nu leest is onze pedagogische visie nader uitgewerkt en aangepast aan elke locatie afzonderlijk.

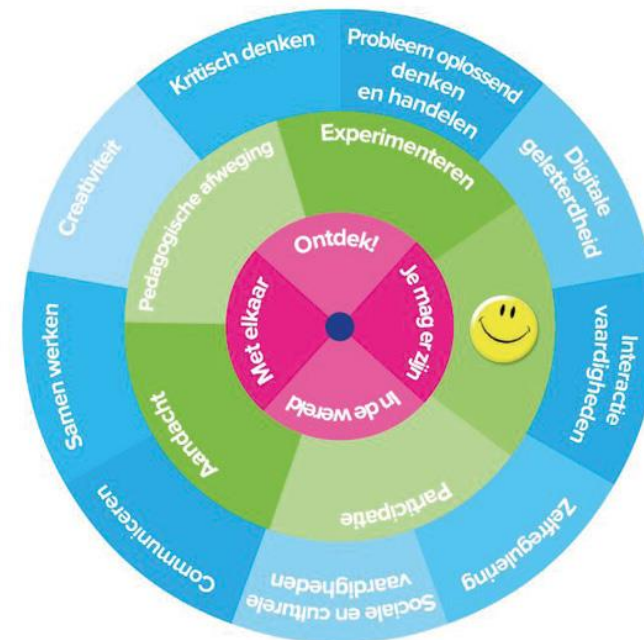
De pedagogische visie van Solidoe hebben we zichtbaar gemaakt door middel van de pedagogische borden. Omdat we graag willen laten zien waar we voor staan.

- De 1<sup>e</sup> roze cirkel, hierop staan de vier basisdoelen uit de Wet Kinderopvang vertaald naar termen passend bij Solidoe: Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld.
- De 2<sup>e</sup> groene cirkel, hierop staan de doelen van Solidoe.
- De 3<sup>e</sup> blauwe cirkel staan de competenties van de 21<sup>ste</sup> eeuw.

Solidoe in de praktijk is geschreven vanuit de vier basisdoelen uit de 1<sup>e</sup> cirkel; Je mag er zijn – Ontdek – Met elkaar – In de wereld. Deze termen vindt u ook terug in ons kindbeeld; Een kind is zichzelf, sociaal, creatief en nieuwsgierig. Vanuit ons kindbeeld vullen wij onze taak als organisatie voor kinderopvang in. Die zien we als aanvulling op de opvoeding door de ouders.

Solidoe in de praktijk is een leidraad voor de pedagogisch medewerkers bij de uitvoering van hun werk. Daarnaast maakt het voor u en de kinderen duidelijk wat u kunt verwachten van de opvang.

## Algemene Pedagogiek Solidoe



## Solidoe in de praktijk

### Accommodatie en inrichting

De buitenschoolse opvang de Legmeer is gevestigd in de Brede School Legmeer, aan de rand van de wijk de Legmeer West in Uithoorn. De Brede School is een samenwerkingsverband van drie onderwijsinstellingen, een organisatie voor kinderopvang en de gemeente Uithoorn. De partners de Kwikstaart, de Dolfijn, de Toermalijn en kinderopvang Solidoe hebben als doelstelling om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Zij zien een belangrijke meerwaarde in actieve samenwerking met elkaar en met andere partners in Uithoorn. De faciliteiten in de Brede School geven extra mogelijkheden voor de BSO, zoals het gebruik van de gymzalen, speelzalen, het boekenparadijs en het speelbos. Legmeer West is een vrij nieuwe wijk in Uithoorn. Naast de Brede school is een groot evenemententerrein waar we gebruik van kunnen maken om spelletjes te doen. In de wintermaanden, wanneer het koud genoeg is, wordt het veld opgespoten met water voor een schaatsbaan.

Voor ouders en kinderen is het een belangrijke meerwaarde dat onderwijs en opvang zich in één gebouw bevinden: kinderen kunnen gemakkelijk na school naar de opvang.

BSO Legmeer is gevestigd in de punt van het gebouw, links van de hoofdingang. Op de eerste etage zijn zeven van de acht groepen gevestigd. Eén groep van de BSO is gevestigd op de begane grond, een lokaal grenzend aan de binnentuin van de Brede School. De BSO heeft een eigen buitenspeelsterrein omgeven door een hek, de kinderen hebben ook mogelijkheden om op de speelsterreinen van de scholen te spelen.

### Openingstijden

BSO Legmeer is in de schoolweken op maandag, dinsdag en donderdag geopend van 14.00 tot 18.30 uur. Woensdag en vrijdag is de BSO open van 12.00-18.30 uur. In de vakanties zijn de openingstijden van 8.15 uur tot 18.30 uur.

De BSO Legmeer is met uitzondering van de officiële feestdagen en de vrijdag na Hemelvaart open.

De dag voor kerst en op oudejaarsdag is de locatie open tot 16.00 uur.

Meer informatie over de actuele openingstijden is te vinden op de website: [www.solidoe.nl](http://www.solidoe.nl)

### Omvang

De BSO Legmeer is een uitdagende BSO met veel mogelijkheden voor kinderen. De BSO Legmeer bestaat uit tien groepen: twee groepen met voorschoolse opvang: "de vroege vogels" en acht BSO groepen. Deze acht groepen zijn onderverdeeld in drie verschillende leeftijdsgroepen: 3 groepen met kinderen in de leeftijd van 4 en 5 jaar, 3 groepen met kinderen van 6 tot 8½ jaar en twee groepen met kinderen van 8½ tot 13 jaar.

BSO Legmeer bestaat uit tien stamgroepen en wij vangen kinderen op van basisschool **De Kwikstaart, Toermalijn en SBO De Dolfijn**.

## Solidoe in de praktijk

### De Bandieten , Waterratjes en Zeesterren voor kinderen van 4-6 jaar

De Bandieten zijn gevestigd in een ruimte naast het boekenparadijs, op de eerste verdieping. De Bandieten delen de ruimte met de basisschool de Kwikstaart. De Waterratjes zitten ook op de eerste verdieping. De Zeesterren zijn gevestigd in een lokaal op de begane grond.

De pedagogisch medewerkers halen de kinderen op bij de verschillende scholen:

De Kwikstaart: kinderen van groep 1/2 worden binnen, in de gang, opgehaald. De kinderen lopen daarna samen met de pedagogisch medewerker mee naar de BSO.

Toermalijn: kinderen van groep 1/2 worden buiten bij de ingang opgehaald en lopen daarna samen met de pedagogisch medewerker naar de BSO.

### De Batavieren en Zeevaarders voor kinderen van 8½ tot 13 jaar.

De Batavieren zijn gevestigd op de eerste verdieping. Het atelier, daar aangrenzend, wordt veelal als extra ruimte gebruikt door de Batavieren. De Zeevaarders zijn gevestigd in een ruimte naast het boekenparadijs, op de eerste verdieping. Alle kinderen van de Batavieren en Zeevaarders lopen zelfstandig van school naar hun groep.

### De Vikingen, Muiters en Kapiteinen voor kinderen van 6-8½ jaar

Deze drie groepen zijn gevestigd op de eerste verdieping en hebben een ruime woonkeuken, knutselkamer en verschillende ruimtes waar gespeeld kan worden.

De pedagogisch medewerkers halen de kinderen op bij de verschillende scholen:

### De Kwikstaart:

- groep 2/3: binnen eerste verdieping
- groep 4/5: beneden in het Atrium, de kinderen lopen daarna zelfstandig door naar de BSO

### Toermalijn:

- groep 2/3: buiten bij de ingang, de kinderen lopen daarna samen met de pedagogisch medewerker naar de BSO
- groep 4/5: de kinderen lopen, nadat ze zich hebben gemeld bij de pedagogisch medewerker, zelf naar de BSO

### De Dolfijn:

- alle kinderen worden beneden buiten opgehaald en lopen samen naar de BSO

# Solidoe in de praktijk

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen	Vaste pedagogisch medewerkers
Bandieten	4-6 jaar	20	3
Waterratjes	4-6 jaar	20	4
Zeesterren	4-6 jaar	10	1
Muiters	6-8 ½ jaar	20	2
Kapiteinen	6-8 ½ jaar	20	2
Vikingen	6-8 ½ jaar	20	3
Batavieren	8 ½ -13 jaar	24	2
Zeevaarders	8 ½ - 13 jaar	24	2
Vroege Vogels (VSO)	4-13 jaar	20	2
Vroege Vogels (VSO)	4-13 jaar	10	1

Het totaal aantal kinderen dat op deze locatie maximaal geplaatst mag worden is 170 kinderen.

Er is ruimte om af te wijken van deze maximale groeps groottes wanneer de individuele behoeften van het kind, de interesses en de ontwikkelingsfasen van het kind hier om vraagt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kind die qua ontwikkelingsniveau meer uitdaging nodig heeft en daardoor meer aansluiting vindt bij een oudere groep of een kind van wie haar vaste vriendinnen over zijn gegaan naar de oudere groep en zich daardoor minder prettig voelt op haar huidige groep.

De groeps groottes mogen bij afwijkingen op basis van pedagogische overwegingen niet groter zijn dan 21 kinderen in de leeftijd van 4-7 jaar en 26 kinderen in de leeftijd van 8-12 jaar. Het maximale aantal kinderen dat geplaatst mag worden op de locatie mag niet overschreden worden

Door de BKR op locatieniveau te berekenen hoeft er niet geschoven te worden met kinderen, wanneer een groep minder kinderen heeft, zolang er voldoende medewerkers op de locatie zijn voor de hoeveelheid kinderen. Dit komt de emotionele veiligheid en het welbevinden van de kinderen ten goede, aangezien zij gebaat zijn bij het hebben van een vaste medewerker, bij een eigen vertrouwde groepsruimte en bij vaste kinderen met wie zij in de groep zitten. De vestigingsmanager maakt hierover afspraken met de medewerkers. Hierbij houdt de vestigingsmanager rekening met de talenten en expertises van de pedagogisch medewerkers.

# Solidoe in de praktijk

## Medewerker in opleiding

Bij de BSO Legmeer hebben we op moment 1 BBL-er in dienst. Zij is werkzaam bij 1 van de oudste groepen, de Batavieren. Solidoe werkt nauw samen met de opleidingen voor pedagogisch medewerkers en BSO Legmeer biedt stagiaires graag de kans om werkervaring op te doen en het vak te leren. We bieden jaarstages voor PW3 en PW4. Daarnaast bieden we stagemogelijkheden voor studenten sport en bewegen, HBO studenten (pedagogiek) en middelbare school leerlingen in de vorm van snuffelstages

## Informatieoverdracht voor invalkrachten

Wanneer er medewerkers (intern of extern) komen invallen op een groep bespreekt de vaste medewerker de volgende punten aan het begin van de dag met de medewerker:

- Bijzonderheden van de kinderen welke genoteerd staan bij de kindkenmerken in konnect (denk aan allergie, dieet, speciaal onderwijs ophaalafspraken, medisch)
- Overdracht hoe te handelen bij kinderen met extra ondersteuningsbehoeftes
- Korte uitleg over wat te doen bij evacuatie en wie er EHBOer/BHV-er is in geval nood.
- Kinderen worden nooit zonder toestemming van de ouder meegegeven aan een ander persoon als dit niet door ouders is gecommuniceerd. De ouder dient dan eerst gebeld te worden.

Wanneer een interne of externe invalkracht meerdere weken op 1 groep werkt, zullen we deze medewerker naast de basale kennis die zij nodig hebben om hun dag goed te kunnen draaien meer meenemen in de werkwijze van Solidoe en bij eventuele

aanpassingen in de werkwijze. Het inwerk-schema nieuwe medewerker kan hierbij een leidraad zijn. We vinden het met name belangrijk om de invalkracht mee te nemen in wat er speelt bij kinderen en welke verantwoordelijkheden ze wel of niet dragen. De vaste medewerker van de groep en de vestigingsmanager zullen gezamenlijk kijken, welke informatie van belang is om te delen.

## 3 uursregeling bij de BSO Legmeer

Conform het convenant kwaliteit is het toegestaan elke dag gedurende maximaal 3 uur af te wijken van de beroepskracht-kindratio (BKR).

Pedagogisch medewerkers op de Buitenschoolse opvang hebben in vakantieweken en op lesvrije dagen 30 minuten pauze. Deze nemen zij na de lunch op, tussen 13.00 uur en 14.30 uur.

Het exacte tijdstip van de start van de pauze van de medewerker kan afwijken van hetgeen opgenomen staat in het werkplan, wanneer de situatie op de groep er pedagogisch gezien om vraagt.

Denk hierbij aan:

- Wanneer de buitenschoolse opvang op uitstap is geweest en later terug is dan de reguliere pauze
- Wanneer een of meerdere kinderen meer individuele aandacht nodig hebben door het bv nog moeten wennen op de groep.
- Wanneer er iemand van buiten komt voor een workshop.

Tijdens de pauzetijden, als er minder beroepskrachten worden ingezet, worden activiteiten ingezet waar we kinderen meer in het zicht hebben. Zo kan er gerichte aandacht worden besteed aan de

## Solidoe in de praktijk

kinderen wanneer hier behoefte aan is. Er wordt in het aanbod van activiteiten afgestemd op de behoeftes van de kinderen, denk aan een kind dat even tijd voor zichzelf nodig heeft, die een boekje op de bank wil lezen, kinderen die een gezamenlijke activiteit willen doen aan tafel of een spelletje willen spelen en kinderen die zich bezighouden met een rollenspel. De medewerker zorgt dat zich zo opstelt in de ruimte dat zij alle kinderen kan zien en de kinderen haar kunnen zien en hulp kunnen vragen wanneer nodig.

In vakantietijd delen we de diensten zo in dat er op alle verschillende leeftijdsgroepen iemand vroeg start en iemand tot laat aanwezig is. Zo hoeven we alleen in de pauzetijden af te wijken van de BKR.

### Achterwacht

De groepen delen met elkaar de groepsruimtes en de activiteiten. We zorgen voor een goede bezetting op de groepen: als een medewerker tijdelijk alleen staat, is er een achterwacht. Dit is een medewerker van de andere BSO Legmeer-groepen. Aan het eind van de dag worden de groepen van de BSO Legmeer samengevoegd in de woonkeuken en wordt de informatie overgedragen aan de medewerker die de late dienst vervullen (tussen 18.00 uur en 18.30 uur).

Wanneer een medewerker alleen is met de kinderen, kunnen we bij calamiteiten de hulp inroepen van kinderdagverblijf Legmeer (op de begane grond gelegen van de Brede School). In vakanties werken de pedagogisch medewerkers in wisselende diensten zodat de kinderen zo veel mogelijk vertrouwde gezichten op de groep zien. Al naar gelang het aantal kinderen worden groepen in de vakanties soms samengevoegd om zo een goed aanbod te houden.

## De pedagogiek van Solidoe BSO Legmeer

### 1. Je mag er zijn; fysieke en emotionele veiligheid bieden

Bij Solidoe gaan we op een invoelende manier met kinderen om en reageren op hun uitingen en gedrag. We tonen respect voor de zelfstandigheid van kinderen en hun wens om iets op hun eigen manier te doen, we stellen grenzen en bieden structuur voor het gedrag van kinderen. Daardoor kunnen ze zich emotioneel veilig en geborgen voelen. De kinderen merken dat de medewerkers hen kennen en waarderen zoals ze zijn. De omgeving en wat daar gebeurt is duidelijk en overzichtelijk.

We maken onderscheid tussen verantwoorde- en onverantwoorde risico's. We voorkomen onverantwoorde risico's, we beschermen kinderen tegen grote risico's en we leren hen hoe zij kunnen omgaan met verantwoorde risico's. Daardoor maken we het voor kinderen veilig. In deze veilige omgeving verzorgen we de kinderen, stimuleren we hun zelfstandigheid, doen we recht aan de verschillen tussen kinderen en dagen we ze uit om andere mensen en nieuwe dingen te ontdekken.

### Je mag er zijn bij BSO Legmeer Starten bij BSO Legmeer

Als kinderen bij ons op de BSO starten, hebben we tijdig overleg met de ouders en kinderen zodat ze kunnen wennen op de BSO. Vanuit het kinderdagverblijf komen kinderen al regelmatig op bezoek bij de BSO. Soms gewoon om te spelen in de ruimtes van de BSO, soms ook specifiek voor een bezoek aan de groep waar het kind te zijner



## Solidoe in de praktijk

tijd naar toe gaat, zodat het kind de medewerker en de andere kinderen al leert kennen.

Voorafgaand aan de start op de BSO-groep is er een intake gesprek met ouders (en kind) om kennis te maken en informatie uit te wisselen: wat zijn de gewoontes van het kind, hoe gaat het er aan toe op de opvang, wat heeft het kind nodig om goed te kunnen wennen? De kinderen worden bij school opgehaald. We kennen de leerkrachten van de school en wisselen zo nodig bijzonderheden uit. Vaak kennen de kinderen elkaar al van school of van het kinderdagverblijf, dat maakt de stap gemakkelijker. We stimuleren de kinderen dan ook om elkaar te helpen bij het wennen.

Aan tafel bij het fruit eten bespreken we de regels met elkaar en laten de kinderen zelf de regels benoemen om ze zo aan de nieuwe kinderen te leren.

Kinderen die al langere tijd op de BSO zitten leren de nieuwe kinderen waar wij bijvoorbeeld naar de wc gaan, onze handen wassen en waar het speelgoed ligt.

### Overdracht

Mondelinge overdracht is voor ons belangrijk, zeker bij bijzonderheden zullen we dat overdragen aan ouders. Het is voor ons ook altijd goed om te weten wanneer er thuis bijzonderheden zijn of andere dingen die er spelen. Bijzonderheden kunnen van invloed zijn op het gedrag van kinderen tijdens de dag. De pedagogisch medewerkers kunnen hier op inspelen.

De ouderportal biedt een nieuwe mogelijkheid van communiceren. We zien dit als belangrijke toevoeging. Regelmatig plaatsen we in de ouderportal een foto van een gezellig moment of een activiteit. We willen wel benadrukken dat de aandacht van uw kind onze hoogste prioriteit heeft en dat we regelmatig maar niet dagelijks een update sturen.

### Welbevinden

Elk jaar rond de verjaardag van het kind worden er voor alle kinderen op de BSO het digitaal welbevinden formulier Zien! ingevuld in Konnect. Omdat we de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen volgen is het belangrijk om regelmatig heel bewust na te gaan hoe het met de kinderen gaat. Door middel van het welbevindenformulier kan informatie worden verkregen en vastgelegd.

Daarnaast vullen kinderen van 8 jaar en ouder zelf de vragenlijst voor kinderen 8+ in over hoe zij de buitenschoolse opvang ervaren.

### Kinderen met opvallend gedrag

Bij de BSO Legmeer hebben we te maken met veel kinderen, waarvan de meeste zich voorspoedig ontwikkelen. In sommige gevallen is er reden tot zorg, bijvoorbeeld als een kind zich opvallend anders gedraagt of omdat het kind zich in vergelijking met anderen anders ontwikkelt. De pedagogisch medewerkers vullen bij opvallend gedrag het formulier opvallend gedrag in en kunnen ook altijd de pedagogische coach van de locatie inschakelen. Ouders zullen altijd worden meegenomen in dit proces d.m.v. een extra oudergesprek of tijdens het welbevinden gesprek. In overleg met ouders en na toestemming van de ouders zullen we in sommige gevallen ook informatie bij school ophalen. We trekken dan samen met school op.

### Verjaardag op de BSO

Kinderen vieren hun verjaardag over het algemeen thuis, op school en mogelijk op nog meer plekken. Omdat het teveel kan worden kiezen wij voor een feest zonder traktatie voor de BSO kinderen. Er is wel ruim voldoende aandacht voor de jarige als het kind dat wil. Er wordt bv gezongen, de jarige krijgt een cadeautje en staat die dag in de aandacht.

## Solidoe in de praktijk

### Dagritme

De kinderen van de BSO Legmeer worden opgehaald of komen zelfstandig van school naar de BSO Legmeer toe.

Alle schooltijden van de scholen verschillen van elkaar. De Toermalijn en de Dolfijn hebben vijf gelijke schooldagen, de kinderen komen dus alle dagen op dezelfde tijd naar de BSO. De Dolfijn vanaf 14.00 uur en de Toermalijn vanaf 14.15 uur. De kinderen worden het eerste uur (14.00-15.00 uur) op maandag, dinsdag en donderdag gezamenlijk opgevangen in één van de stamgroepen passend bij de leeftijd. Wanneer de kinderen van de Kwikstaart (15.00 uur) uit school komen, gaan alle kinderen naar hun eigen stamgroep.

Als alle kinderen uit school zijn zorgen we ervoor dat er drinken, fruit en een cracker klaarstaan, zodat we samen even aan tafel kunnen zitten, en kunnen praten over hoe de dag was.

We eten met de kinderen in hun eigen groepsruimte.

We luisteren naar elkaar en geven anderen de gelegenheid om iets te zeggen. Dit is ook een moment om te bespreken wat de kinderen willen gaan doen.

Na het eten en drinken bieden we meestal een creatieve of sportieve activiteit aan of we spelen samen een spel. We organiseren activiteiten onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Er is ook altijd de mogelijkheid tot vrij spel binnen of om buiten te spelen. We creëren een veilige omgeving. Dat doen we door de regels die we op de BSO Legmeer hanteren met duidelijke afspraken. De pedagogisch medewerkers kijken regelmatig rond wat iedereen doet en waar iedereen is. We geven kinderen verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor elkaar. De pedagogisch medewerkers hebben

individuele aandacht voor elk kind. Er zijn vaste gezichten voor de kinderen.

### Locatie specifieke kenmerken

Bij Solidoe BSO Legmeer werken we in stamgroepen die zijn ingedeeld op leeftijd. Ieder kind komt in een eigen stamgroep, met vaste pedagogisch medewerkers.

We bieden kinderen een ruime keuze uit verschillende activiteiten. Dit is mogelijk doordat het gebouw diverse ruimtes heeft, er zijn mogelijkheden om gebruik te maken van de sport- en spelzalen en het boekenparadijs. Daarbij heeft elke groepsruimte ook een eigen indeling met verschillende hoekjes om te kunnen spelen, bijvoorbeeld een knutselruimte, een ruimte om spelletjes te spelen, te bouwen of lekker rustig een boekje te lezen.

De kinderen van 4 en 5 jaar worden opgevangen in drie stamgroepen: : **Bandieten/Waterratjes/Zeesterren)**

Elke groep heeft een eigen groepsruimte waar wordt gegeten en gedronken, spel- en knutselactiviteiten worden gedaan en er vrij kan worden gespeeld. De kinderen mogen niet zonder toestemming het lokaal verlaten. Wanneer zij bijvoorbeeld naar de wc moeten, moeten zij dit eerst bij een pedagogisch medewerker aangeven. We gaan regelmatig met de kinderen naar het atrium, het speelbos, het BSO-plein.

De kinderen van 6- 8½ jaar worden opgevangen in drie stamgroepen: **De Vikingen/Muiters/Kapiteinen.**

Elke stamgroep heeft een eigen "stamtafel". Als de kinderen uit school komen eten en drinken ze aan die stamtafel en kunnen daarna in alle ruimtes spelen.

## Solidoe in de praktijk

De kinderen hangen hun naamkaartje op het eigen activiteitenbord in de woonkeuken. Als de kinderen naar een andere activiteit of ruimte gaan, verplaatsen ze hun foto/naamkaartje. In de gymzaal en het speelbos spelen de kinderen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Ook het knutselen in de knutselkamer gaat samen met een pedagogisch medewerker. De kinderen mogen zelfstandig naar de andere ruimtes, zoals de woonkamer, de gang, podium, buiten op het plein of het voetbaldak (vanaf 7 jaar). We checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn.

De kinderen van 8½ -13 jaar worden opgevangen in twee stamgroepen: **De Batavieren en de Zeevaarders.**

Elke stamgroep heeft zijn eigen groepsruimte.

Er zijn verschillende ruimtes waar de kinderen gebruik van kunnen maken. De kinderen geven op het magneetbord in de groepsruimte aan waar zij zich bevinden. Ieder kind heeft een magneetje met zijn/haar naam erop.

Het atelier is voor de Batavieren vrij toegankelijk en voor de Zeevaarders is dat het boekenparadijs. Kinderen van alle twee de groepen mogen in overleg ook bij elkaar op de groep of in de ruimtes spelen. In het atelier en het boekenparadijs gelden afspraken over gebruik van de ruimte en materialen en opruimen. De pedagogisch medewerkers checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn. De gymzaal wordt alleen gebruikt onder toezicht van de pedagogisch medewerkers. Buiten op het schoolplein, het voetbaldak en het speelbos zijn plekken waar de kinderen zelfstandig mogen spelen. Daar zitten uiteraard wel regels aan, die we later, onder het kopje 'buiten spelen', beschrijven.

### 2. Ontdekken: ontwikkelen van de persoonlijkheid

Bij Solidoe dragen we bij aan het ontwikkelen van de persoonlijkheid en het zelfvertrouwen van kinderen. We helpen ze hun eigen unieke 'ik' te vinden, hun identiteit. Daar hoort bij dat we ze helpen om dingen zelf te bepalen, om veerkrachtig te zijn, zelfstandig te worden, zelfvertrouwen op te bouwen, zich waar nodig aan te passen en mee te bewegen en hun creativiteit te uiten. Kinderen hebben een innerlijke drang om zich te ontwikkelen. Via spel ontdekken kinderen zichzelf en de wereld.

Onze medewerkers sluiten aan bij de interesse en belangstelling van de kinderen en dagen ze tegelijkertijd uit om hun grenzen te verleggen. We vinden het belangrijk dat kinderen zelf ervaren, uitproberen en ontdekken. We dagen kinderen spelenderwijs uit om hun vermogen tot bewegen (motoriek) en ook hun vermogen om te leren omgaan met taal en creativiteit (cognitieve vaardigheden) te ontwikkelen. Op die manier leren ze zelfstandig te worden.

### Ontdekken bij BSO de Legmeer

#### Waterratjes/Bandieten/Zeesterren:

4- en 5-jarigen zijn de wereld aan het ontdekken: daar heb je lef en durf voor nodig. Er is binnen veel te ontdekken: verschillende hoeken met uitdagend speelgoed, aanbod van veel verschillend materiaal. Dat daagt uit om te ontdekken en uit te proberen. We bieden verschillende soorten speelgoed aan zodat elk kind iets kan doen waar zijn/haar interesse ligt. Bouwen met Lego of spelen met auto's en ander bouw materiaal. En er is ook een huishoek met een keukentje en verkleedkleden zodat de kinderen boef en politie kunnen spelen of een lieve prinses.

## Solidoe in de praktijk

Met veel fantasie en spel ontdekken zij de wereld en durven steeds zelfstandiger op pad te gaan. Dat is stoer! We vinden het erg belangrijk dat kinderen zichzelf kunnen zijn, dat geeft vertrouwen om op pad te gaan. We stimuleren kinderen zelf te ontdekken en uit te zoeken wat ze willen. Daarbij ondersteunen we ze door hen veel positief te bevestigen. Dat maakt ze trots op wie ze zijn en wat ze kunnen. En fouten maken mag ook: daar leer je heel veel van. We dagen de kinderen uit om soms net even een stapje verder te gaan: probeer het maar, het is leuk, spannend, ervaar het maar. Stoer is ook steeds meer zelfstandig zijn bijvoorbeeld door zelf je brood te smeren en in stukjes snijden.

### Vikingen/Muiters/Kapiteinen

Ontdekken is iets wat dagelijks aan de orde is bij de Vikingen, Muiters en Kapiteinen. Het aanbod van activiteiten en de ruimtes bieden kinderen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen op allerlei gebied. Groepsruimtes zijn daarom ingericht in verschillende thema's. Kinderen kunnen fantasiespelen doen, spelen met de Barbiepoppen of bouwen. In overleg met de kinderen houden we de ruimte up-to-date.

Op de meeste dagen worden er na het eten en drinken een sportieve of creatieve activiteit aangeboden. Kinderen kiezen zelf of ze daar aan mee willen doen. Vrij spel in de verschillende ruimtes is altijd een optie.

### Batavieren/Zeevaarders

We bieden een uitdagende groepsruimte. Kinderen hebben zelf inspraak over hoe de groepsruimte er uit zou moeten zien. Daardoor hebben we altijd een ruimte die kinderen van deze leeftijd en groepssamenstelling aanspreekt.

Tijdens schoolweken is er vrije keuze en hangt het aanbod af van de vraag. De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat er altijd iets achter de hand is dat aangeboden kan worden.

Op sommige dagen gaan we naar de gymzaal. De kinderen zijn vrij om hieraan mee te doen. De pedagogisch medewerkers begeleiden het spel.

Naast heel veel spelletjes en ander speelgoed hebben we ook veel knutselmateriaal die geschikt is voor deze leeftijdsgroep. We doen ook aan bijvoorbeeld houtbewerking en activiteiten op gebied van techniek. Daarbij gebruiken we materialen die een grote verantwoordelijkheid en grote motorische vaardigheid vraagt. We stimuleren, experimenteren en benadrukken dat als je nieuwe dingen uitprobeert er ook dingen mis kunnen gaan. Maar dat je daar juist veel van leert.

De pedagogisch medewerkers doen ook mee aan activiteiten die nieuw zijn waardoor kinderen zien dat er bij volwassenen soms ook dingen mis gaan. We bespreken dit met elkaar en kijken hoe we hier iets van kunnen leren.

We bieden kinderen ruimte om zelf te bedenken wat ze willen doen. Als ze het niet weten, bieden we een activiteit aan. Als ook dit niet aanspreekt, en er is geen speciale reden voor, laten we, afhankelijk van de situatie kinderen even met rust, en geven we de ruimte om zich even te vervelen. Dan kunnen ze zelf van hieruit weer bedenken wat ze dan wel willen.

### **Buiten spelen**

Lekker veel naar buiten, want daar kunnen ze rennen, ravotten, met zand, water en modder spelen. Er bestaat geen slecht weer, alleen slechte kleding. We vragen ouders dan ook om geen mooie kleding en schoenen aan te doen als de kinderen naar de BSO gaan: zo

## Solidoe in de praktijk

kunnen de kinderen zonder problemen lekker in waterplassen stampen. Ouders kunnen ook een stel extra kleding meegeven. Veiligheid borgen we door middel van de risico inventarisatie, waarin gevaren beschreven worden, en waar actieplannen uit voortkomen om gevaren te beperken en te voorkomen.

### Bandieten/ Waterratjes/Zeesterren

Buiten spelen doen de 4- en 5-jarigen binnen het hek op het BSO plein: fietsen op het plein, tikkertje of verstoppertje spelen, voetballen, in de zandbak, enz. Maar ook gaan we regelmatig samen buiten het hek spelen of struinen in het speelbos. De kinderen gaan altijd met een pedagogische medewerker naar buiten. Als de kinderen buiten spelen, houden wij altijd toezicht.

### Vikingen/Muiters/Kapiteinen

De kinderen van 6-8 ½ jaar mogen zelfstandig binnen het hek op het BSO-plein spelen en vanaf 7 jaar ook op het voetbaldak. Zelfstandig spelen op het plein voor de centrale ingang (buiten het hek) mag na toestemming van ouders. De pedagogisch medewerkers kijken regelmatig waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Als de kinderen buiten het hek gaan spelen moeten ze minimaal met zijn drieën zijn, want mocht er iets gebeuren, dan kan er een van de kinderen bij het kind blijven en kan er een van de kinderen een pedagogisch medewerker waarschuwen.

### Batavieren /Zeevaarders

Kinderen van de Batavieren en Zeevaarders mogen zelfstandig buitenspelen. Ze kunnen spelen op het BSO-plein, het plein voor de centrale ingang en op het voetbaldak. De pedagogisch medewerkers kijken regelmatig waar ze zijn en wat ze aan het doen zijn. Wanneer

de kinderen buiten het hek (op het plein voor de centrale ingang) spelen, moeten ze minimaal met zijn drieën zijn, want de afspraak is dat wanneer er iets gebeurt, één van de kinderen bij het kind blijft waar wat mee is en één kind dan de pedagogisch medewerker kan waarschuwen.

Kinderen van de Batavieren en Zeevaarders mogen, na toestemming van ouders, ook zelfstandig naar het speelbos. Tijdens de intake met ouders en kind, worden de afspraken over het buitenspelen besproken. Zo gaan kinderen ook altijd met z'n drieën naar het speelbos. Dat betekent dat de kinderen in de gaten moeten houden wanneer zij met minder dan drie in het speelbos zijn. In dit geval moeten zij weer terugkomen. De medewerkers houden dit ook in de gaten door regelmatig het magneetbord te checken en regelmatig naar de kinderen in het speelbos te gaan om hier toezicht op te houden.

### **Vakantie en uitstapjes**

Bij de groepen van 4-6 jaar bieden we, in de vakantie, een programma aan op basis van een thema, zoals landen, beroepen, vervoer of zintuigen. We hebben dan een divers aanbod met activiteiten.

Bij de oudste kinderen is het belangrijk dat ze meedenken bij het samenstellen van een vakantieprogramma. Zo kunnen we inspelen op wat er bij kinderen en in de groep leeft en geven we ze verantwoordelijkheid voor de groep en voor elkaar.

Wanneer het kindaantal het toelaat worden er uitstapjes gemaakt. We trekken er op uit: bijvoorbeeld lekker naar het bos, speeltuin of een leuk museum. Wij maken hiervoor gebruik van het openbaar vervoer. Soms worden er groepen samengevoegd om zo een gezellig en goed aanbod te houden.

## Solidoe in de praktijk

Regelmatig worden er activiteiten aangeboden die voor alle BSO's van Solidoe worden georganiseerd. Daar maken wij bij de Legmeer ook vaak gebruik van. Zo is er in de zomervakantie weleens een Solidoe camping en een festival geweest. Er worden dan allerlei leuke activiteiten georganiseerd waaraan alle BSO's kunnen meedoen.

### 3. Met elkaar: bevorderen van de sociale competenties

Kinderen zijn bij Solidoe altijd in een groep. De medewerkers zorgen dat het veilig is in de groep en dat de kinderen zich onderdeel voelen van de groep. Kinderen kijken graag naar elkaar, leren van elkaar, doen elkaar na en spelen samen. We moedigen vriendschappen aan en respecteren die en we hebben aandacht voor het omgaan met conflicten. Er zijn vertrouwde, gezellige groepsrituelen.

We begeleiden kinderen in het omgaan met elkaar en brengen hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bij. Dat helpt ze om relaties met anderen te kunnen opbouwen en onderhouden. Sociale vaardigheden (competenties) zijn bijvoorbeeld, het je in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, omgaan met conflicten en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

#### Met elkaar bij BSO Legmeer

We benoemen emoties en gedrag dat we zien. Als een kind bijvoorbeeld erg boos is, gaan we hier op in. We benoemen wat we zien, en welke consequenties het gedrag heeft. Zo krijgen kinderen binnen de groep inzicht in hun emoties en de gevolgen hiervan.

Vertrouwen geven we door actief te luisteren. Door kinderen te laten uitpraten, door niet meteen een mening of een oordeel te geven en

aan het kind zelf te vragen wat het zou willen en waar je bij kan helpen. Verder krijgt het kind de ruimte om fouten te maken, en deze te herstellen.

Medewerkers gaan in op ideeën van kinderen door te luisteren wat ze willen en ze te helpen bij de uitvoering hiervan, om zo een succeservaring te krijgen.

Het stellen van vragen over seksualiteit is open. Wij waken er wel over dat de onderwerpen over seksualiteit met respect besproken worden, dat er geen ongewenst taalgebruik is.

Het verschil tussen jongens en meisjes op deze leeftijd wordt groter.

Investeren in een vertrouwensband is belangrijk. Wij tonen interesse in waar kinderen en hun ouders mee bezig zijn, en laten dit zien door in te gaan op soms specifieke en individuele wensen of eigenschappen die bij het kind horen. We komen terug op zaken die spelen.

#### Emoties en gevoel

Door de kinderen te begeleiden in het omgaan met hun emoties. We geven een kind de ruimte om zijn emotie te uiten en nemen dit serieus. Kinderen in conflictsituaties helpen we met woorden te zoeken voor hun emoties en een manier te zoeken om zich te uiten. Kinderen leren om in zo'n situatie elkaars standpunten te laten zien. Daar spelen we op in. We stellen ons open voor de kinderen, kijken en luisteren met respect naar ze en praten met ze over wat hen bezig houdt.

Wij vinden het belangrijk om een goede vertrouwensband met de kinderen op te bouwen. Het is belangrijk om het kind te laten merken dat het gehoord wordt en dat we aandacht voor het kind

## Solidoe in de praktijk

hebben. We zoeken actief contact met het kind, door interesse te tonen in wat het kind bezig houdt en daarover met het kind in gesprek te gaan.

### Conflicten

Als pedagogisch medewerker is het ook onze taak om te begeleiden bij het oplossen van conflicten. We proberen kinderen die een conflict hebben het eerst zelf op te laten lossen. Lukt dit niet dan helpt de pedagogisch medewerker daarbij. Ieder doet zijn verhaal, probeert zelf een oplossing te bedenken en samen afspraken te maken. De pedagogisch medewerker ziet er op toe dat afspraken ook worden nagekomen. Als kinderen er niet samen uitkomen, dragen wij een oplossing aan.

### Kinderparticipatie

Kinderparticipatie komt dagelijks aan bod. We betrekken kinderen bij de keuze van de activiteiten, bij de aanschaf van materialen en de inrichting van de ruimte. En ook bij het samenstellen van een vakantieprogramma. Er wordt met de kinderen besproken wat zij graag zouden willen en wat hun ideeën zijn. We kijken dan wat er van die ideeën mogelijk en uitvoerbaar is.

Jaarlijks vullen de kinderen vanaf 8 jaar een welbevinden formulier in waarop zij kunnen aangeven wat zij leuk of minder leuk vinden op de BSO en wat er volgens hun anders zou moeten. We gaan daarover in gesprek met de kinderen en kijken wat we eventueel anders kunnen doen.

#### 4. In de wereld: omgaan met normen en waarden

Solidoe staat midden in de wereld. We dragen waarden en normen over, zoals het inleven in anderen, rekening houden met andere,

besef hebben van verschillen tussen mensen (diversiteit) en die verschillen respecteren.

Kinderen worden opgevoed door hun ouders. Solidoe draagt hier ook een steentje aan bij. Het overdragen van normen en waarden (socialisatie) is hier onderdeel van. Belangrijk zijn waarden zoals verantwoordelijkheid nemen, zorgen voor saamhorigheid, iets samen doen met andere kinderen. Deze waarden laten onze medewerkers zelf zien in hun handelen. Daardoor zijn ze een voorbeeld voor de kinderen. We stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met waarden en normen, zodat ze respectvol omgaan met anderen en actief meedoen in de maatschappij.

### In de wereld bij BSO Legmeer

#### Samen spelen

BSO Legmeer is een activiteitengerichte BSO: kinderen kunnen zelf kiezen wat ze na school en in de vakanties willen doen. Er worden activiteiten en projecten aangeboden, passend bij de leeftijd, en interesses van de kinderen.

We stimuleren dat kinderen elkaar helpen, samenwerken en vriendschappen met elkaar sluiten. Zo leren kinderen van elkaars sterke punten. Bij onenigheid en conflicten helpen we kinderen die op te lossen. Medewerkers en kinderen doen de dingen samen. We luisteren naar het kind om erachter te komen wat het kind wil of nodig heeft.

Medewerkers overleggen en zorgen voor een goede onderlinge overdracht: we zorgen immers samen voor de groep. Dat betekent dat er vanuit de organisatie ook specifiek aandacht wordt besteed aan teamsamenwerking door scholing, teamuitjes enzovoort.

## Solidoe in de praktijk

### Bandieten/Waterratjes/Zeesterren

De kinderen van De Bandieten, Waterratjes en Zeesterren worden in een huiskamersfeer opgevangen. Kinderen hebben in deze leeftijd nog behoefte aan structuur en een overzichtelijke, veilige omgeving. Op de BSO Legmeer besteden we veel aandacht aan de groep waarin de kinderen zitten. Na school gaan we lekker wat eten en drinken en praten dan met elkaar over van alles. We luisteren naar elkaar en stimuleren kinderen aandacht voor elkaar te hebben. Ieder kind hoort erbij! Er is aandacht voor elk kind. Verjaardagen en bijzonderheden worden in de groep gevierd. In de kring is er speciale aandacht voor de jarige. Ook andere speciale momenten, zoals het zwemdiploma halen of een jarige oma, delen we met elkaar.

Er is een gevarieerd aanbod van speelgoed en speelhoeken, waardoor kinderen samen kunnen spelen, rekening houdend met verschillen tussen alle kinderen en ook bijvoorbeeld tussen jongens en meisjes. Kinderen mogen soms ook op andere groepen spelen, samen met de medewerker, of samen met andere kinderen of alleen. In dat laatste geval brengen wij de kinderen erheen.

### Vikingen/Muiters/Kapiteinen

Per dag zijn er max 60 kinderen tussen 6 en 8 ½ jaar. Ze zijn verdeeld over drie stamgroepen: 20 Vikingen, 20 Muiters en 20 Kapiteinen. Elke stamgroep heeft een eigen stamtafel en de daarbij behorende pedagogisch medewerkers. Na schooltijd gaan we met elkaar wat eten en drinken, iedere groep aan de eigen stamtafel, en praten dan met elkaar. We willen graag dat kinderen naar elkaar luisteren en daarom stimuleren we kinderen aandacht voor elkaar te hebben.

Elke stamgroep heeft eigen rituelen rond bijvoorbeeld verjaardagen, afscheid en welkom. Met een verjaardag of afscheid gaat de groep

met elkaar samen in de woonkamer zitten zodat we het kind speciale aandacht kunnen geven.

Om te weten waar de kinderen zijn hebben ze allemaal hun eigen naamkaartje die ze op het bord hangen om aan te geven waar ze zijn.

Na het eten en drinken organiseren we regelmatig groepsactiviteiten onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Bijvoorbeeld sport en spelactiviteiten in de gymzaal, creatieve activiteiten in de knutselkamer of de woonkeuken, en spelactiviteiten, hutten bouwen en vrij spelen in het speelbos.

Wanneer de kinderen meedoen aan een groepsactiviteit, die op verschillende plekken kan zijn, geven ze met hun naamkaartje op het bord aan waar ze zijn.

De activiteiten worden georganiseerd voor alle kinderen van de Vikingen, Muiters en Kapiteinen. Wanneer ze de groep verlaten voor een activiteit in de gymzaal, de knutselkamer of het speelbos, gebeurt dat onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. De kinderen gaan zelfstandig naar de andere ruimtes en activiteiten zoals de woonkamer, gang, tafeltennistafel, buitenspelen, voetbaldak (vanaf 7 jaar). De pedagogisch medewerkers checken regelmatig waar de kinderen aan het spelen zijn.

### Batavieren/Zeevaarders

Soms kiezen de pedagogisch medewerkers ervoor om een gezamenlijke activiteit te ondernemen. Zo proberen we het groepsgevoel te stimuleren en geven we de kinderen de gelegenheid elkaar beter te leren kennen. Dit gebeurt in de vorm van een creatieve, sportieve of buiten activiteit. Soms ook met een binnen spel. De nadruk bij sportieve activiteiten ligt bij spel. Dit zijn bv. slagbal, trefbal, tikspellen en andere balspellen.



## Solidoe in de praktijk

We proberen een evenwicht te vinden tussen vrije expressie en aanbod. Bij aanbod kan men denken aan: houtbewerking, textielbewerking, schilderactiviteiten etc. Verder proberen wij zo veel mogelijk in te gaan op de persoonlijke behoeften van het kind. Op woensdagen en de vakantiedagen eten we gezamenlijk aan tafel. Dit zijn momenten om even rust te nemen en met elkaar te zitten en te praten. De pedagogisch medewerkers zien erop toe dat aan tafel ieder kind de gelegenheid krijgt om deel te nemen aan het gesprek, en leren kinderen rekening te houden met elkaar. Ze leren elkaars ideeën en eigenheid te respecteren. De eetmomenten zijn ook vaak momenten dat activiteiten besproken worden en momenten dat onderwerpen ter sprake komen die leven bij de kinderen. Wij houden rekening met verschillen in cultuur door een gevarieerd aanbod van eten. Kinderen worden gestimuleerd om met elkaar activiteiten te ondernemen. Aan het einde van de dag doen we vaak samen een spelletje, en vragen aan kinderen of ze meedoen. De kinderen zijn vrij om te kiezen of het wel of niet zijn verjaardag wil vieren op de groep. Als we het wel vieren dan zingen we met elkaar en mag het kind een cadeautje kiezen uit de cadeaumann.

Als er nieuwe kinderen op de groep komen, wordt hier aandacht aan besteed binnen de groep door het kind voor te stellen en iets over zichzelf te laten vertellen. Een aantal kinderen wordt gevraagd aandacht te hebben en zorg te dragen voor het nieuwe kind en dit kind te betrekken bij activiteiten. Meestal zijn dit kinderen die het nieuwe kind al kennen of vanuit school een goed contact hebben met elkaar.

### Spelen bij de andere groep

Spelen bij andere groepen is soms mogelijk. Dit gaat in overleg met de pedagogisch medewerkers. Wanneer dit wordt toegestaan, wordt

ook besproken met het kind wanneer het kind weer terug moet zijn op de eigen groep. De pedagogisch medewerkers houden dit in de gaten.

### Ouderbetrokkenheid

Bij de BSO Legmeer worden ouders op verschillende manieren bij de locatie betrokken. Op groepsniveau nemen we ouders mee in de activiteiten en ontwikkelingen van hun kind. We organiseren 1 x per jaar een locatiefeest, waar ouders bij betrokken worden. Op sommige momenten in het jaar hebben kinderen een workshop reeks gevolgd bv een aantal keren een dansworkshop en dan worden ouders uitgenodigd voor de eindpresentatie.